

Verkoston johtoryhmä kokoontuu seuraavan kerran ensi vuoden tammi-kuussa pohtimaan muun muassa ensimmäisen lukukauden (syksy 2001) opetustarjontaan ja opiskelijavalintoihin liittyviä asioita.

Verkosto etsii edelleen uusia nimehdotuksia. Tieteiden ja teknologian historian valtakunnallinen verkosto on nimenä täsmällinen, mutta aivan liian pitkä muistettavaksi ja käytettäväksi. Paras nimiehdotus palkitaan yllätyskirjapalkinnolla!

Linkkivinkki: verkoston oppimateriaalipankin pohjaksi on valmistunut suomennos Bosse Sundinin teoksesta *Teknologia ja ihminen: Historiallinen katsaus*. Sitä voidaan käyttää oheislukemistona ja se on poimittavissa osoitteesta: <http://koivu.oulu.fi/~histwww/aoh/sundin.htm>

Lisätietoja verkostossa opiskelemisesta/opettamisesta/toimimisesta saa seuraavasta osoitteesta:

Tieteiden ja teknologian historian valtakunnallinen verkosto
Oulun yliopisto
Historian laitos
Suunnittelija Anita Honkala
PL 1000
90014 OULUN YLIOPISTO
puh. (08) 553 3326, GSM 050 326 2485
E-mail: Anita.Honkala@oulu.fi

KOMMENTTI

Tekniikan Waiheita 4/99 sivulla 74 ensimmäisellä palstalla mainitaan Iisalmen–Ylivieskan radan valmistuneen vuonna 1923. Se valmistui kuitenkin vasta 1.12.1925, jolloin juhlahuna ajoi. Tiedän sen siitä, että isäni oli tuolloin asemamiehenä Nivalan asemalla, ja

minä pienenä poikana tulin mummoni kanssa tuolla junalla Nivalaan, jonne vanhempani olivat saapuneet jo aikaisemmin. Osa ko. radasta, muistaakseni Haapajärvelle asti, oli valmistunut jo aiemmin.

Vilho Räsänen
vilho.rasanen@pp.inet.fi

KURSSEJA JA VERKOSTOITUMISTA TEOLLISUUSPERINTÖALAN TOIMIJOILLE

Itämeren alueen teollisuusperintöhanke Industrial Heritage Platformin (IHP) johtoryhmä kokoontui lokakuun viimeisenä viikonloppuna Tallinnassa. Kokouksen tehtävänä oli päättää muun muassa koulutus- ja verkostostoitumishankkeiden edistämisestä juuri valmistuneiden ohjelmarunkojen ja hanke-suunnitelmien mukaisesti.

Työn ohella johtoryhmä pääsi tutustumaan arkkitehti Andri Ksenofontovin johdolla Tallinnan teollisuusperintökohteisiin. Kiertoajeluun sisältyivät mm. Rottermannin teollisuusalue kaupungin ydinkeskustassa, vesilento-liikennettä varten 1910-luvulla rakennetut betoniset lentokonehallit Kalamajan kaupunginosassa sekä Bekkerin

alueen konepajat Koplissa. Kokous järjestettiin Tallinnan Teknillisessä Korkeakoulussa, jossa avuliana isäntänä toimi rakennusosaston johtaja, professori Karl Öiger.

Verkostoitumisesta voimaa teollisuusperinnön vaalimiseen

Yksi IHP:n keskeisistä tehtävistä on tukea teollisuusperintöalan toimijoiden verkostoitumista Itämeren alueella. Tavoitteena on luoda internetpohjainen kommunikaatio- ja yhteydenpitojärjestelmä, joka palvelee kaikkia alalla työskenteleviä ihmisiä ja tahoja sekä auttaa tekemään teollisuusperintöä tunnetuksi suuren yleisön keskuudessa. Tarkoituksena on koota ja välittää tietoa teollisuusperinnön tutkimuksesta, hoidosta ja suojelusta sekä tarjota alan toimijoille foorumi, jolla solmia yhteyksiä ja käydä keskustelua.

Verkostoitumista edistetään tuoreen tarvekartoituksen ja hankesuunnitelman perusteella. FM, KTM Tuija Mikkosen laatima kartoitus osoittaa, että vaikka teollisuusperinnön arvostuksessa ja hoidossa on Pohjoismaiden ja Baltian maiden välillä suuriakin eroja, niin tiedonsaantiin ja vuorovaikutuksen parantamiseen liittyvät tarpeet ovat yhtäläiset. Teollisuusperinnön säilymiseen ja vaalimiseen vaikuttavien tahojen kenttä on laaja, mutta vuorovaikutus eri toimijoiden välillä on vähäistä. Pohjoismaissa toimii tällä hetkellä joitakin kansallisia tai paikallisia verkostoja, mutta Baltiassa ei yhtään. Suomessa verkostoitumisen tarve on todettu mm. Museoviraston järjestämässä seminaarissa

Vantaan Ilmailumuseossa maaliskuussa 1999. Tämän jälkeen teollisuusperinnön parissa työskentelevät museot ovat yhdessä Museoviraston kanssa kaavailleet mm. sähköpostilistan toteuttamista.

IHP:n verkostoitumishanke pyrkii kannustamaan ja tukemaan kansallisten verkostojen rakentamista ja ylläpitoa, sekä luo yhteisen IHP-webbisivun avulla väylän eri maiden tietojen ja toimijoiden välille.

IHP:n liettualaiset osapuolet ovat rakentaneet verkostoitumisen pilottihankkeena oman kansallisen webbisivunsa sekä siihen liittyen myös ehdotuksen koko IHP-hankkeen webbisivun pohjaksi. Sivuluonnos sijaitsee toistaiseksi väliaikaisessa osoitteessa <http://jur.pfi.lt/ihp>.

Verkostoitumishanketta edistetään jatkossa maakohtaisista koordinaattoreista perustettavassa työryhmässä. Lisärahoituksen järjestyessä palkataan erillinen koordinaattori hankkeen vetäjäksi ja sisältötuottajaksi. Hankkeelle on haettu rahoitusta mm. EU:n viidenteen puiteohjelmaan sisältyvästä Käyttäjävälilläinen tietoyhteiskunta -ohjelmasta.

Koulutusohjelma vuosille 2001–2002

Tallinnan kokouksessa käsiteltiin myös IHP:n koulutussihteerin, FL Henrik Wagerin laatimaa esitystä kaksivuotisen koulutusohjelman perustaksi. Ohjelman kokonaistavoitteena on luoda teollisuusperinnön erityispiirteet huomioivien inventointi- ja dokumentointikäytäntöjen sekä niihin nivottavan tutkimuk-

sen avulla viitekehystä ja toimintamalleja teollisuusperinnön hoidolle.

Koulutusohjelman ensimmäinen vaihe on monitieteisten pilottikurssien toteuttaminen vuonna 2001. Pilottikurssien kokemuksia hyödynnetään koulutusohjelmaa tarkistettaessa sekä järjestettäessä laaja, kaikkien Itämeren maiden toimijoille suunnattu kurssi vuonna 2002.

Maapareittain vuonna 2001 toteutettavat kolme pilottikurssia on tarkoitettu ensisijaisesti järjestäjämaitten edustajille. Osallistujia kursseille otetaan 15–30. Alustavien suunnitelmien mukaan kuhunkin kurssiin liittyy myös laajemmalle osallistujajoukolle avoin seminaaripäivä.

Viron ja Suomen yhteistyönä järjestettävällä kurssilla paneudutaan teollisuusperinnön uudellenkäyttöön ja site management -kysymyksiin. Viikon pituinen kurssi järjestetään kesäkuun alkupuolella, ja sen järjestäjiä ovat Museoviraston lisäksi Helsingin Teknillisen Korkeakoulun ja Tampereen Teknisen Korkeakoulun arkkitehtiosastot, Tallinnan Teknillinen Korkeakoulu sekä Viron National Heritage Board ja National Heritage Society.

Ruotsin ja Latvian kurssi "Industrial Heritage in Periods of Transition – Townscapes and Landscapes" keskittyy teollisuusperintökohteiden dokumentointiin ja tutkimukseen. Kurssi on kaksiosainen – ensimmäinen, noin viikon

mittainen workshop pidetään huhtikuussa Norbergissa ja toinen lokakuussa Riiassa ja Liepajassa. Kungliga Tekniska Högskolan koordinoi kurssin toteuttamista ja järjestäjiin lukeutuvat lisäksi mm. Upsalan yliopisto, Industrihistorisk mötesplats Norberg, Riian Teknillinen Korkeakoulu, Riian yliopisto sekä Latvian State Inspectorate for Heritage Protection.

Norjan, Liettuan ja Tanskan yhteistyönä toteutettavan kolmannen pilottikurssin aiheena on dokumentointimallit ja -metodit. Käytännön kenttätöihin perehdyttävä kurssi järjestetään Liettuan Kaunasissa syys-lokakuun vaihteessa. Kurssin järjestäjistä käydään parhailaan neuvotteluja.

Kaikkien kolmen kurssin rahoitus perustuu osin Pohjoismaiden ministerineuvoston myöntämään tukeen ja osin kansallisesti haettavaan rahoitukseen. Rahoituksen järjestäminen on ehtona kurssien toteuttamiselle nykysuunnitelmien mukaisesti. Kurssiohjelmat julkaistaan joulukuun kuluessa, ja kurssien hakuaika ajoittuu helmi-maaliskuulle.

Carina Jaatinen

Projektipäällikkö
Museovirasto

Lisätietoja: IHP-hankkeen sihteerialtältä
carina.jaatinen@nba.fi tai henrik.wager@nba.fi
<http://www.nba.fi/INTERNAT/project/IHP.htm>